

Impozitul minim pe profit la nivel global – ce poate aduce nou pentru România?

Directiva europeana care are ca scop protejarea drepturilor de impozitare ale fiecarui stat membru al Uniunii Europene (UE) asupra societăților multinaționale este programata sa intre în vigoare începând cu anul 2024. Aceasta prevede un impozit pe profit minim la nivel global, de 15%, care sa se aplice societăților multinaționale astfel încât sa nu existe situații în care, prin aplicarea unor practici fiscale agresive, acestea sa își reduca nota totala de plata cu impozitul sub acest nivel considerat rezonabil. Inițial, regulile se vor aplica grupurilor de societăți cu cifra de afaceri mai mare de 750 de milioane de euro.

Aplicarea unui impozit minim pe profit la nivel global, de 15%, reprezinta, practic, pilonul II din reforma fiscala internaționala coordonata de Organizația de Cooperare și Dezvoltare Economica (OCDE), organizație la care și România a început procesul de aderare. Normele de implementare (GloBe rules) au fost emise de organizație spre finalul anului trecut, dupa semnarea acordului de catre cele 136 de state participante la negocieri, iar, în decembrie 2021, Comisia Europeana a publicat un proiect de directiva pentru implementarea ratei minime de impozitare. Pentru a fi aprobată și ulterior implementata efectiv, directiva trebuie sa obțină votul tuturor celor 27 de state membre UE. Ungaria s-a opus implementarii în luna iunie a acestui an, dar un alt vot este planificat pentru octombrie 2022.

Pe de alta parte, anumite state și-au anunțat deja suportul pentru aceasta inițiativa. Este vorba de Franța, Germania, Italia, Spania și Olanda, care au semnat o declarație comuna în acest sens în data de 9 septembrie 2022. În România, însa, subiectul nu pare a se afla în atenția factorilor de decizie. Cu toate acestea, societățile din Romania care fac parte din grupuri multinaționale trebuie sa se pregateasca pentru schimbari în privința taxarii profiturilor, dat fiind ca țara noastra va fi obligata sa aplice impozitul minim dupa ce va fi luata o decizie în acest sens la nivel european.

Cum va funcționa impozitul minim?

Comaniile multinaționale vor fi obligate sa aplice o cota minima de impozitare de 15% în fiecare țara în care desfășoara activitate. Diferența dintre impozitul minim și cel efectiv platit în jurisdicțiile filialelor urmeaza sa fie colectata de catre compania mama a grupului și platita în statul sau de rezidență.

Astfel, pentru a se evita o astfel de situație, ar trebui ca filiala din România sa aiba o cota efectiva de impozitare de cel puțin 15%. Chiar daca în România cota de impozitare este de 16%, datorita unor deduceri suplimentare (precum deducerea pentru activitățile de cercetare-dezvoltare, scutirea de impozit pe profitul reinvestit, creditul

fiscal din sponsorizare sau creditul fiscal pentru achiziționarea caselor de marcat), cota efectivă poate coborî chiar sub acest nivel minim de 15%.

Totuși, atât raportul OCDE privind pilonul II, cât și proiectul de directivă europeană prevăd o serie de excepții de la aplicare, în funcție de veniturile obținute de companii (așa-numita excludere „de minimis”). Astfel, companiile cu venituri mai mici de 10 milioane de euro și profit mai mic de un milion de euro, obținute în țara în care activează, nu vor intra sub incidența noilor reguli.

Drept urmare, microîntreprinderile nu vor fi afectate de noul impozit minim pe profit la nivel global, întrucât companiile care pot aplica acest regim de impozitare au cifra de afaceri mai mică de un milion de euro, în prezent, iar de la 1 ianuarie 2023 plafonul scade la 500.000 de euro.

Statele gazda pot lua măsuri pentru a menține impozitele în țara

Țările pot implementa reguli naționale similare celor prevăzute de OCDE, aplicabile subsidiarelor de pe teritoriul lor, pentru a colecta, la nivel local, diferența de impozit datorat. Prin implementarea acestor reguli la nivel național, impozitul suplimentar (diferența dintre cota efectivă de impozitare și pragul minim de 15%) s-ar plăti chiar în România, și nu în statul companiei mama a grupului respectiv.

Numarul jurisdicțiilor care au emis deja legislație preliminară pentru implementarea unor astfel de reguli naționale de stabilire a impozitului minim pe profit global este în creștere. Printre acestea, se numără Elveția, Singapore, Marea Britanie sau Emiratele Arabe Unite.

În concluzie, pentru a aplica acest impozit minim, România ar trebui să propună cât mai curând reglementări locale de aplicare a impozitului minim pe profit la nivel global (*qualified domestic top-up tax*), astfel încât companiile să aibă suficient timp la dispoziție să analizeze aplicabilitatea acestora. Între timp, contribuabilii ar trebui să analizeze cu atenție regulile prevăzute de proiectul de directivă europeană și recomandările emise de OCDE pe această temă, pentru a estima cât mai corect impactul lor asupra poziției fiscale din România.